

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sectio I. Poßítne elevari intellectus creatus ad clarè videndum Deum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

DISPVATIO DECIMA.

De Visione Dei.

TRIA potissimum de Dei visione occurrunt inquirenda: ejus nimirum possibilitas, seu an essentia divina clarè & immediatè ab intellectu humano aut Angelico conspici possit. Secundo, illius causæ inquirenda. Tertio denique natura ejus & proprietates indaganda. Quæ omnia sequentibus Disputationibus, eâ quam rerum varietas patietur, breuitate discutiam.

SECTIO PRIMA.

Positè elevari intellectus creatus ad clarè videndum Deum.

I. *Claram Dei visionem intellectu creato esse impossibilem dixerunt nonnulli.*

ANCTUS GREGORIUS lib. 18. Moral. cap. 38. hæreticos olim quosdam dixisse refert, claram Dei visionem cuius intellectui creato, etiam supernaturaliter, esse impossibilem. Qui etiam fuit error Armenorum, & Abailardi, ut affirmat Vasquez Tom. 1. in 3. p. d. 37. cap. primo. Horum ergo sententia fuit, Deum in sua substantia ab humano vel Angelico intellectu clarè & immediatè videri non posse, sed similitudinem tantum quandam illius, seu magnam lucem à beatis cerni asserbant. Sanderus tamen lib. 7. Visib. Monarchiæ, hæresi 118. ait, Armenos hoc solum asserere usque ad extremum iudicii diem, post hunc verò non negare Dei essentiam à beatis clarè & intuitivè videndam.

II. *Quo sensu Patres aliqui Deum intellectu creato esse inuisibilem.*

Imò nonnulli ex sanctis Patribus, tum Græcis, tum Latinis, præsertim S. Chrysostomus, in hac etiam sententia fuisse videntur. Eorum dicta videri possunt apud Vasquez citatum, & Suarez hîc lib. 2. c. 7. n. 15. Hi tamen Patres variis modis explicari possunt: aliqui, non posse videri Deum in hac vita; alii, oculis corporeis; alii, viribus naturæ. Imò, inquit Suarez citatus, fatius multo est eos uno ex his modis intelligere, quàm dicere tot Patres in tam apertum errorem, & Scripturis tam manifestè contrarium incidisse.

III. *Explicatio S. Chrysostomi, dum negare videtur, claram Dei visionem esse possibilem.*

Sanctus verò Chrysostomus, qui inter omnes hac in parte explicatu est difficillimus, intelligi potest, cum negare videtur Deum posse videri, solum loqui de visione comprehensivâ, quo eum modo explicat S. Thomas hîc quæst. 12. art. 1. ad primum: Homiliâ enim illâ 14. habet visionem, de qua ibi loquitur, & negat Angelis esse certissimam Patris considerationem, & considerationem tantam, quantum Pater habet de Filio. Deinde Homiliâ 4. de Incomprehensibili Dei naturâ ait, Non posse creaturam exquisitâ ratione Deum cognoscere, cognitione expressâ & integrâ.

IV. *Anomæorum error, quem confutat S. Chrysostomus.*

Quæ explicatio exinde confirmatur, quòd S. Chrysostomus in quibusque illis Homiliis de Incomprehensibili Dei naturâ, in quibus negare videtur, Deum ab intellectu creato videri posse, disputet contra Anomæos, qui Deum ita videri posse dicebant, ut comprehenderetur. Contra hos, inquam, acerrimè invehitur S. Chrysostomus, & contendit nullum omnino intellectum, præter divinum, Deum ita cognoscere posse, ut eum comprehendat. Quòd si illius verba nonnunquam plus insinuare videantur, observandus est, inquit Suarez

citatus num. 18. mos sanctorum Patrum, qui, cum hæreticos impugnant, ita interdum loquuntur, ut in oppositum declinare videantur: ideòque ut ait idem hæc eorum dicta facilius est intelligere juxta exigentiam erroris, quem impugnant.

Veritas igitur Catholica est, Deum ab intellectu creato supernaturaliter clarè cerni posse. Ita constans & conspirans Theologorum omnium sententia, apertissimis sacræ Scripturæ testimoniis innixa. Sic Matthæi 5. v. 8. dicitur: *Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* Item Matthæi 18. vers. 10. *Angeli eorum in cælis semper vident faciem Patris mei, qui in cælis est.* Sic 1. ad Corinth. 13. v. 12. *Videmus nunc per speculum in ænigmate: tunc autem facie ad faciem. Nunc cognosco ex parte: tunc autem cognoscam sicut & cognitus sum.* Primæ etiam Joannis 3. v. 2. *Cum apparuerit, similes ei erimus: videbimus enim eum sicuti est.* Hæc autem, videre scilicet sine speculo & ænigmate: videre sicuti est, &c. aperte indicant visionem claram, & immediatam.

V. *Certum est, Deum ab intellectu creato supernaturaliter cerni posse.*

Idem constat ex variis Ecclesiæ definitionibus: sic namque habetur in Concil. Francofor. Epistola ad Episcopos Hispaniæ: *Prædicemus Christum, unum Deum & vivum, & verè Filium Dei, ut ad ejus beatissimam visionem pervenire mereamur, in qua est æterna beatitudo.* Item in Concil. Florentino, in literis unionis, definitur, *Beatas animas clarè intueri Deum Trinum & Unum, ut est in se.* Hoc etiam definitum est ab Evaristo primo, & Benedicto undecimo, vel potius duodecimo, ut refert Suarez citatus num. sexto.

VI. *Varia Ecclesiæ definitiones de clarâ Dei visione.*

Frequentes etiam in hac veritate astruendâ sunt sancti Patres: sic S. Epiphanius Hæresi 70. *Invisibilis est, inquit, natura, & incomprehensibilis gloria; si verò vult conspici ab homine, nihil adversatur ipsius voluntati.* Idem expressè docent alii: S. Gregorius Nazianzenus Orat. 25. S. Greg. Nyssenus Orat. 6. de beatit. Origenes lib. 7. contra Celsum, & 1. Periarchon, c. 1. S. Augustinus Tom. 2. Ep. 6. & III. & alibi. S. Gregorius libro 18. Moral. cap. 36. Denique S. Bernardus Serm. 31. in Cantica, ubi agens de Visione beatifica, sic habet: *Talis visio non est præsentis vitæ, sed in novissimis reservatur, his duratæ, qui dicere possunt, scimus quia cum apparuerit, similes ei erimus, quia videbimus eum sicuti est.* Ex quibus constat, ut supra diximus, si nonnulli ex his Patribus interdum dicere videantur, claram Dei visionem intellectu creato esse impossibilem, uno ex iis modis explicandos esse, quos posui n. 2. 3. & 4. Quare non satis rectè dixit P. Vasquez hîc d. 37. c. 3. & 5. *Vix posse eos in bonum sensum explicari: in quem proinde hoc nomine aliqui acerbè invehuntur: eum nihilominus hac in re defendunt P. Herice Tract. 4. de Visione Dei, Disp. 36. c. 2. & 3. & P. Arriaga, hîc d. 4. sect. 2. n. 10.*

VII. *Claram Dei visionem docent Patres.*

SECTIO